

Van witte beweging naar slachtofferbeweging en van 300.000 naar 30.000: de Tweede Witte Mars

Op 15 februari 1998 was hij plots weer daar: de fameuze witte burger. Wel met tien keer minder dan de eerste keer, maar de 30.000 van de ‘Mars Tegen de Wet van de Stilte’ verbaasden weerom vriend en vijand. De zaak-Dutroux kan anderhalf jaar na datum nog steeds de massa beroeren. De eerste, grote Witte Mars werd opgestuwd en georganiseerd door de media (Walgrave & Manssens 1998). Hoewel de media-oorlog rond X1, het eindrapport van de commissie-Dutroux en het gerommel rond de herbenoeming van Jean-Marc Connerotte ruim werden belicht in de media en ongetwijfeld de aandacht van de bevolking wisten te trekken, mobiliseerde zeker de Vlaamse pers deze keer heel wat minder. Het maakt de 30.000 deelnemers er des te indrukwekkend op. De witte beweging is dus niet dood zoals te pas en te onpas werd en wordt beweerd, zelfs al in 1997 amper enkele maanden na haar ontstaan. Het netwerk van witte comités overal ten lande bestaat en blijft voorlopig bestaan. Na het uitwerken van het Loubna-effect tegen de zomer van 1997 zat serieus de klad in de witte mobilisatiekracht, maar die is nu blijkbaar terug. Toch zal het waarschijnlijk bij deze opflakking blijven en ziet het er niet naar uit dat we nog veel witte burgers in de straten mogen verwachten, de hongerstaking van twee Limburgse leden van een wit comité ten spijt. De beweging komt organisatorische kracht en inhoudelijke preciesheid te kort om blijvend de politieke agenda te beïnvloeden en de bevolking in haar ban te houden.

De witte beweging is ook veranderd. De witte burgers die in februari 1998 de straat op trokken, zijn niet helemaal dezelfde als die van oktober 1996. Op anderhalf jaar tijd is de beweging niet alleen kleiner geworden maar de samenstelling van de beweging wijzigde, de opvattingen van de witte burgers veranderden en hun meningen radicaliseerden. Je kan zeggen dat de (grote) harde kern van de witte burgers overblijft. Die harde kern legt ook veel beter de eigenlijke identiteit van de witte beweging bloot: het gaat in essentie om een sociale beweging rond slachtoffers en slachtofferschap.

In de rest van deze bijdrage werken we dat verder uit aan de hand van een bevraging van een 120-tal deelnemers aan de Tweede Witte Mars van 15 februari 1998. Onze onderzoeksgroep deelde op die manifestatie in totaal 270 vragenlijsten

uit aan toevallige gekozen deelnemers met de vraag de vragenlijst in te vullen en terug te sturen. Het was zondermeer zoeken naar Vlamingen in de Tweede Witte Mars, we schatten ze op 20% van de deelnemers. 55 Vlamingen (van de 110) stuurden een ingevulde vragenlijst terug, 68 franstaligen (van de 160) deden hetzelfde. Een antwoordpercentage van een kleine 50% is in zulke vrijblijvende context niet mis, maar 123 respondenten blijft natuurlijk relatief weinig. We kunnen dus niet steeds in detail treden maar wel enkele lijnen trekken. We hebben geen gegevens over de deelnemers aan de grote Witte Mars, maar we bevroegen wel meer dan 850 deelnemers aan de lokale witte marsen in de voorjaar van 1997 (Walgrave & Rihoux 1997). Die lokale witte marsen waren een expliciete, lokale replicatie van de Witte Mars van 20 oktober 1996 qua sfeer, mobilisatie en thema's. Door de respondenten van februari 1998 met die van maart-april-mei 1997 te vergelijken, krijgen we zicht hoe de witte burger en zijn beweging evolueerde. We maken abstractie van het feit dat we deze keer gegevens collecteerden op een nationale betoging en in 1997 op lokale witte marsen.

SLACHTOFFERS ALLER GEWELD, VERENIGT U

Het meest opvallend aan de Tweede Witte Mars is het verschuiven van de exclusieve aandacht voor de slachtoffers van Dutroux naar slachtoffers van geweld in het algemeen. Ook over de eigen landsgrenzen heen stellen we vast dat slachtofferschap mobiliserende kracht heeft (Walgrave & Rihoux, te verschijnen (1998)). De *anti-gun-movement* naar aanleiding van de massamoord op Schotse kinderen in Dunblane; de acties tegen zinloos geweld in Nederland na de moord op Meindert Tjoelker in Friesland; de massabetogingen (witte (!) handjes) in Spanje na de moord op Blanco. Het zijn maar enkele voorbeelden van het mobilisatiesucces van geweld en slachtofferschap. In eigen land kennen we er ook wat van. Heel wat politieke dossiers die de laatste tijd de vaderlandse gemoederen hebben doen oplaaien en soms tot mobilisatie leidden, zouden dat niet gedaan hebben zonder slachtoffers. We denken bijvoorbeeld aan de moord op veekeurder Van Noppen, de Dag Zonder Vlees en de opgedreven strijd tegen de hormonenmafia; of aan de commotie over Rwanda, niet zozeer omwille van het een miljoen dode Rwandezen maar wegens de tien vermoordde para's; ook de problematiek van de geldkoeriers en zelfs die van de weekendhuisjes kan vanuit slachtofferperspectief bekeken worden. Slachtofferschap krijgt dus van langsom meer een politieke betekenis. Men

is niet slachtoffer van een of andere crimineel maar van het systeem, van de structuren of van de staat die gefaald hebben. De slachtoffers eisen minstens dat de verantwoordelijken in de structuren zouden gesanctioneerd worden maar ook dat hun leed of hun ‘martelaarschap’ betekenis zou krijgen, als een signaal of een keerpunt voor maatschappelijke verandering wordt begrepen ‘opdat dit nooit meer zou gebeuren’. Lejeune zei een jaar na de Witte Mars: *‘nos petites sont mortes pour rien’*.

De Tweede Witte Mars was veel meer dan een louter reactie op de affaire-Dutroux, maar entte zich totaal op het algemene slachtofferthema. De kernidentiteit van de witte beweging kwam in de Tweede Witte Mars bovendrijven: slachtoffersolidariteit was het bindmiddel, maar de vaagheid en het diffuus karakter van de eisen bleef. De solidariteit omvatte deze keer allerlei slachtoffers. Het is niet toevallig dat de families van Van Noppen en van de para’s mee op het podium van de Tweede Witte Mars stonden, naast de families van de slachtoffers van de Bende van Nijvel. Van in het begin was solidariteit met de ouders de belangrijkste drijfveer voor de witte mobilisaties en waren de maatschappelijke eisen divers en diffuus. Het wit en de stilte van de Witte Mars en de vele lokale witte marsen verdoezelden de enorme verscheidenheid aan motivaties, eisen en ongenoegens. Nu het wit, het zonder-vlaggen-of-spandoeken en de stilte wegvallen, is de grote heterogeniteit plots opvallend, maar het is zeker geen nieuwigheid. Het witte ongenoegen was van in het begin een vergaarbak van allerlei maatschappelijk ongenoegen dat in beweging werd gebracht door de gruwel van Dutroux.

Net zoals bij de witte marsen (37%) vonden de deelnemers aan de Tweede Witte Mars (33%) dat ‘solidariteit tonen met de families van de slachtoffers’ de eerste prioriteit van de betoging was. Dat is toch opvallend omdat de gruwelijke feiten anderhalf jaar achter de rug lagen. Toch waren er belangrijke verschuivingen weg van ‘de strijd tegen pedofilie’ (van 29% naar 12%) en naar ‘ons politiek systeem wijzigen’ (van 17% naar 30%) en ‘justitie hervormen’ (van 17% naar 25%). Vooral de Vlamingen vinden pedofilie nauwelijks de moeite van het vermelden waard en leggen meer nadruk op solidariteit en politiek. Solidariteit blijft dus hét bindmiddel, maar de moreel-ethisch verontwaardiging over pedofilie heeft ruim baan gemaakt voor een exclusief politiek-structurele lezing van de kwestie, nog meer in Vlaanderen dan in Franstalig België. Toch is de witte burger anno 1998 in zekere zin nog meer verdeeld dan in 1997: solidariteit, justitie en politiek nemen elk een serieus aandeel van de stemmen voor hun rekening en vormen dus drie subgroepen in de beweging.

Op de vraag welke de eerste drie namen waren die hen te binnen schoten, bleef de witte burger het in de slachtofferhoek zoeken. Frappant was wel dat veel minder dan in 1997 de namen van de kinderen zelf genoemd werden, maar wel die van hun ouders. De deelnemers aan de witte marsen van 1997 hadden het bijna steeds over Julie & Melissa, An & Eefje, Loubna... maar niet zo de witte burgers van 1998. Meer dan 41% van alle in 1998 genoemde namen horen toe aan ouders van de Dutroux-slachtoffers, in 1997 was dat maar 6% en slechts 30% van de namen zijn van de kinderen, tegen 65% in 1997. Vooral Gino Russo ging vlot over de tong: 46% van de betogers vermeldde hem, in 1997 was dat maar 5%. Russo liet Paul Marchal daarmee ruim achter zich (19%), óók bij de Vlamingen, wat in 1997 nog niet het geval was. Gino Russo wierp zich dus meer dan voorheen op dan de bezieler en organisator van de Tweede Witte Mars en drukte de andere ouders op de achtergrond. De verschuiving van de kinderen naar de ouders leert dat de solidariteit die de betogers uitspraken nu vooral de strijd van de ouders als voorwerp heeft en minder dan vroeger de rouw en het verdriet omwille van het verlies van hun kinderen. Zoals in 1997 kwamen de daders, magistraten en politici veel minder aan bod, maar kon Connerotte toch nog op 10% vermelding door de betogers rekenen, meer dan in 1997 (6%).

De betogers werd ook gevraagd wie ze steunden door op te stappen in de Mars (een vraag die we niet stelden aan de witte marcheerdere van 1997). Ook hier kwam het algemene slachtofferschap duidelijk bovendrijven. De manifestanten zeggen niet alleen de ouders van de vermoorde kinderen te steunen, maar vermelden ook frequent andere slachtofferdossiers. Slechts 42% van de antwoorden had betrekking op de ouders van de vermoorde en vermiste kinderen; 30% had betrekking op andere slachtoffers: de Bende van Nijvel (6%), Van Noppen (3%) de para's van Rwanda (6%) of slachtoffers in het algemeen (15%). Er zijn dus bijna evenveel meldingen van andere slachtoffers dan van de Dutroux-slachtoffers, hoewel de manifestatie gedragen werd door Gino Russo. Verder werden bijvoorbeeld nog vermeld: Michel Bouffioux, Roberto D'Orazio, Renault, Boel, de witte comités, de 'ontmoedigde en tegengewerkte speurders', de 'goede' politici (Vincent Decroly en Marc Verwilghen...), Connerotte en Bourlet... Interessant is tenslotte dat veel betogers als antwoord op de open vragen het woord 'doofpot' in de mond namen: bijna een vijfde van de Vlamingen deed dat. De indruk dat het doofpot-vertoog na de grote Witte Mars wat wegdeemsterde, blijkt dus onterecht. Veel witte burgers die in 1998 nog de straat op trokken, meenden dat politici en

gerecht allerlei onwelriekende zaken wensten te verdonkeremanen. In 1997 was die doofpot-idee minder aanwezig.

open vraag over de motivatie voor deelname hercoderen en hier onder invoegen; ook in politieke paragraaf

EN DE POLITIEK? DIE KRIJGT ER NOG MEER VAN LANGS

Dat de witte beweging schijnt uit te groeien tot een algemene slachtofferbeweging hebben we hierboven aangetoond. Een tweede vaststelling is dat de achterban van de witte beweging sinds 1997, en zeker sinds 1996, verkleind is, maar dat de overblijvende witte burgers radicaler zijn - een logische evolutie voor een sociale beweging. We hebben er geen zicht op of die radicalisering te wijten is aan het afhaken van de lauwere witte burgers en het doorgaan van hun radicale spitsbroeders, of dat de opvattingen van de witte burgers in het algemeen aan scherpte wonnen. In ieder geval namen erg veel deelnemers aan de Tweede Witte Mars tevoren ook deel aan de grote Witte Mars (67%) of/en aan een van de lokale witte marsen (35%), het gaat dus nieuw om een nieuw publiek. Over de oorzaken van de radicalisering bestaat minder onduidelijkheid. De teleurstelling over de uitblijvende of onvoldoende veranderingen in justitie en politiek was groot: geen enkele respondent was 'helemaal tevreden' over de veranderingen na de Witte Mars, een enkele was gewoon tevreden maar een overgrote meerderheid van 89% was ontevreden (27%) of zelfs helemaal ontevreden (62%) over 'de antwoorden die de politiek heeft gegeven'. Ietwat paradoxaal heeft de meerderheid van de betogers (53%) wel de indruk dat 'de witte marsen verandering hebben teweeggebracht in ons land'. De witte burger vindt dus wel dat er iets veranderd, maar zeker niet genoeg om hem tevreden te stellen.

De breuk tussen de overblijvende witte burgers en de instellingen lijkt nu helemaal compleet. De deelnemer aan de witte marsen van 1997 blonk al niet echt uit in vertrouwen in de vaderlandsche instituties maar de witte burger anno 1998 klopt zijn voorganger met lengten. Alle instituties verloren stuk voor stuk nog verder terrein, en het was al zo dramatisch gesteld met hun legitimiteit. Het onderwijs had in 1997 nog 40% meer betogers met vertrouwen dan betogers zonder vertrouwen, in 1998 kalfde dat positief saldo af tot +27%; de Koning had in 1997 een batig saldo van +54%, nu bleef daar maar +10% van over; het gerecht daalde van -77%

naar een absoluut dieptepunt van -91% en klopte nu ruim de vorige rode-lantaarndrager, de politieke partijen, die verder door hun bodemkoers zakten van -81% naar -87%; ook de kerk kreeg een serieuze oplawaai, van -12% naar -60%, misschien heeft dat te maken met de verwarring rond kardinaal Danneels' verantwoordelijkheid en getuigenis op een pedofilieproces tegen een priester; de regering zakte van -69% naar -88%; het parlement van -46% naar -55%, ondanks de werkzaamheden van de commissie-Dutroux; en zo kunnen we nog wel even doorgaan. De enige instelling die wél beter scoort dan in 1997, was de pers. Ze steeg van -11% naar -1%. Bij nader toezien bleek dat vooral de Franstaligen vertrouwen wonnen in de pers (+8%) terwijl de Vlamingen zich veel kritischer over de pers uitlieten (-12%). Toch las meer dan de helft van de Vlamingen de X1-supporterkrant bij uitstek, met name De Morgen. Dat vooral in Vlaanderen een media-oorlog woedde rond de getuigenis van X1 en dat Michel Bouffioux, journalist van Telemoustique en wit medestander van het eerste uur, vooral in franstalig België een heldenrol kreeg toebedeeld, heeft daar ongetwijfeld mee te maken.

De breuk tussen de witte burger en de politiek, komt ook tot uiting in de kiesintentie van de witte marcheerders. Gezien het kleine aantal respondenten en de vele mogelijke antwoorden kunnen we hier niet in detail treden. De vraag is of de traditionele partijen aan beide zijden van de taalgrens nog meer van hun pluimen lieten dan bij de witte marcheerders van 1997. Het antwoord is ja. Slechts 11% van de Vlamingen zegden op een van de drie traditionele partijen (CVP, VLD en SP) te zullen stemmen, in 1997 was dat nog 37%; net evenveel franstaligen heeft dezelfde traditionele kiesintenties (11%), ook al juist hetzelfde verlies ten opzichte van 1997 (37%). Diezelfde betogers zeggen bij de echte verkiezingen in 1995 nog wél in grotere mate voor de grote drie gestemd te hebben: 33% in Vlaanderen en 55% in franstalig België. Ter vergelijking: in Vlaanderen haalde de grote drie in 1995 (Kamer) nog 58%, en in Wallonië 67% van de stemmen. Grootste kaper op de kiesintentiekust is de PNPb van Paul Marchal die 21% van de stemmen zou halen in franstalig België en 31% in Vlaanderen (Belgisch totaal: 25%). Andere grote winnaar is het groene Ecolo.

Laat ons even Marchals PNPb verder onder de loep nemen. Ongeveer een vierde van de deelnemers zegt op de PNPb te zullen stemmen, sléchts een vierde kun je stellen. Ook in eigen kring kan de vader van An dus niet op massale electorale aanhang rekenen, wat wel wat vragen doet rijzen bij de electorale leefbaarheid van de nieuwe witte partij. Opiniepeilingen in België en Vlaanderen die sinds begin 1998

gepubliceerd werden, gaven de PNPb tussen 9% en 23% van de stemmen. Zowel onze eigen bevraging als die opiniepeilingen moeten natuurlijk met een serieuze korrel zout genomen worden. In een niet-electorale context is vragen naar stemgedrag kunstmatig en niet betrouwbaar. Los van de vraag of de witte partij een goede zaak is voor de witte zaak, laat staan voor de witte beweging, zijn we eerder pessimistisch over de succeschansen van de PNPb, zeker als we zien dat zelfs de witte burger niet helemaal overtuigd is van de PNPb. Zijn ambivalentie komt mooi tot uiting in het antwoord op de vraag of de PNPb van Paul Marchal al of niet een 'goede zaak' is: bijna 70% van de witte burgers vond van wel, maar een veel kleiner gedeelte trok daar electorale consequenties uit. Heel wat deelnemers vonden dus dat de PNPb een nuttige schoktherapie is, zonder ze in het stemhokje te steunen. Wordt de PNPb de eerste zweeppartij zonder kiezers? Omdat de PNPb een privé-initiatief is van Marchal, zonder steun van de Waalse ouders en zeker niet van de Russo's, was het merkwaardig dat bijna evenveel franstaligen (21%) als Vlamingen (31%) zegden dat ze voor de PNPb zouden stemmen. Als de familie Russo een politieke initiatief van gelijk welke aard zou nemen, zou dat initiatief in franstalig België waarschijnlijk meer electorale leefbaarheid hebben dan de PNPb in Vlaanderen. Dat blijkt ook uit het feit dat iets meer franstaligen (74%) dan Vlamingen (64%) de PNPb 'een goede zaak' vonden. Nogmaals, we kunnen niet echt een prognose maken van de kansen van de PNPb, het is onmogelijk te voorspellen waarover de volgende verkiezingen zullen gaan en ook dramatische onderzoeksgebeurtenissen in de zaak-Dutroux of andere dossiers in de periode net voor de verkiezingen kunnen waarschijnlijk een groot effect sorteren. Maar één ding is duidelijk: Marchal heeft werk aan de winkel, zelfs om zijn eigen achterban te overtuigen.

DE WITTE BURGER VAN 1997 IS NIET HELEMAAL DIE VAN 1998

Niet alleen ontpopte de witte beweging zich als slachtofferbeweging, radicaliseerde ze zich in politieke zin door zich verder af te keren van de traditionele instellingen, ook de samenstelling van de beweging veranderde wat op goed een jaar tijd. In 1997 was de beweging verbazend heterogeen: de meest diverse groepen burgers, hoog- en laaggeschoold, jongeren en ouderen, hogere en langere rangen, liepen door elkaar op de vele witte marsen. Dat was verbazend omdat de gangbare sociologische bewegingstheorie vooropstelt dat sociale bewegingen vrijwel nooit

een doorsnede van de bevolking vormen. In 1998 kreeg de witte burger een iets meer uitgesproken profiel. Ten tweede was de betoger van 1998 niet meer zo'n onervaren manifestant dan die van 1997. Beide elementen werken we even verder uit.

Uniek aan de witte beweging van 1997 was het grote aantal vrouwen. Ze leverden 61% van de witte marcheerders. Nu evolueert de beweging naar de normaliteit gezien er evenveel mannen als vrouwen opstapten. Helemaal normaal was dat nog niet, want meestal komen er meer mannen dan vrouwen op straat. De witte burger is tussen 1997 en 1998 ook wat ouder geworden en het gaat hier om meer dan een klein jaar: de witte beweging bleef een relatief goede doorsnede van de bevolking vertegenwoordigen maar de leeftijdscategorieën tussen de 40 en de 65 jaar zijn systematisch gegroeid. Minder dan in 1997 had de witte burger kinderen, nog een andere aanduiding van het wegevolueren van het Dutroux-drama. Globaal was het socio-professioneel statuut stabiel gebleven, maar het lijkt er op dat een iets groter aandeel niet-economisch actieven zijn opgestapt (vooral werklozen). Ook het opleidingsniveau heeft nauwelijks verandering ondergaan en blijft enorm heterogeen, met weliswaar een oververtegenwoordiging van de hoogopgeleiden (vooral universitair).

Waar in 1997 nog 60% van de marcheerders voor het eerst op straat was gekomen naar aanleiding van de zaak-Dutroux (grote Witte Mars of kleine witte marsen) had de witte burger in 1998 heel wat meer betogingservaring, en zeker niet alleen op het witte front. In februari 1998 zei 87% voorheen al op straat te zijn gekomen, op de meest diverse manifestaties: de Mars voor Werk van 16 maart 1997 (21% tegen 8%), de grote antiracistische manifestaties (21% tegen 6%), de grote antiraketenbetogingen (20% tegen 6%), syndicale manifestaties (27% tegen 17%), enzovoort. De witte burger anno 1998 was dus niet meer de onervaren manifestant die zijn eerste aarzelende betogingsstapjes zette, maar een relatief frequent betoger. Dat kan misschien voor een stukje de radicaliteit van de witte beweging verklaren.

BESLUIT: DE WITTE BEWEGING NORMALISEERT ZICH (EEN BEETJE)

De indruk bij het overlopen van al die elementen is dat de beweging zich dan toch min of meer plooit naar de sociologische verwachtingen. De beweging is sinds haar piekmobilisatie kleiner geworden, maar een betoging van 30.000 mensen blijft wel een van de grootste Belgische betogingen van de afgelopen jaren. De beweging

radicaliseert zich, ze keert zich verder af van de politieke instellingen en haar kritiek op het systeem zwelt aan. Tegelijkertijd vernauwt en verbreedt ze haar thematiek door zich toe te spitsen op slachtofferschap: ze laat haar andere thema's wat links liggen (vb. de kinderen, pedofilie, seksueel misbruik) en nestelt zich op een niche in het middenveld die in grote mate braak lag. Maar de vaagheid en diversiteit van de eisen blijft, evenals de organisatorische zwakte van de witte comités. Ook de samenstelling van de beweging verandert geleidelijk: de overblijvende witte burgers hebben een iets meer uitgesproken profiel. De Tweede Witte Mars was een veel meer typische betoging dan de grote Witte Mars of de kleine witte marsen: nu waren er wel vlaggen en slogans, ordewoorden en herkenbare organisaties...

De kinderen en ouders waarrond de grote Witte Mars draaide, blijven belangrijk, maar er zijn verschuivingen. De witte ouders vormen niet meer zo'n sterk front. De Tweede Witte Mars werd vooral gedragen door Gino Russo, vader van Melissa, bezieler van de eerste Witte Mars, spilfiguur in de oprichting van de witte comités en samen met zijn vrouw Carine de eigenlijke leider van de witte beweging. Je kunt bijna zeggen dat de Tweede Witte Mars een persoonlijke populariteitspoll van Gino Russo was. De mobilisatiekracht van de ouders is echter niet overgedragen op de witte comités, het charisma van de ouders blijft onontbeerlijk om de massa op de been te brengen. Dat is slecht nieuws voor de witte comités. De verschillende ouders volgen immers hun eigen strategie of kiezen voor hun eigen leven, en laten zich weinig gelegen aan de witte comités. Paul Marchal, bijvoorbeeld, trok zich bij de oprichting van zijn PNPb niets aan van de witte comités; Marie-Noëlle Bouzet schiet regelmatig met scherp op de witte comités; Nabella Benaïssa koos voor haar studies; Jean-Denis Lejeune opteerde dan toch voor het Europees Centrum voor Vermiste Kinderen... Alleen de Russo's blijven pal staan, maar hun onaantastbaarheid taant en hun engagement is nauwelijks vol te houden.

Toch blijft de witte beweging een buitenbeentje dat zich node laat inpassen in de bestaande theorieën over de ontwikkeling van sociale bewegingen. Haar thematiek, haar emotionaliteit, de speciale rol van de ouders, haar weinig georganiseerde karakter, haar enorm heterogene achterban... zijn stuk voor stuk kenmerken die ze origineel maakt. Het is dan ook moeilijk te zeggen hoe de beweging verder zal evolueren en of we de witte burger nog veel op straat zullen zien. De beschikbare empirische gegevens wijzen wel op een geleidelijk meer traditioneel traject dat meestal uitloopt op een institutionalisering van de beweging of een marginalisering en geleidelijke uitdoving ervan.

BIBLIOGRAFIE

Stefaan Walgrave & Benoît Rihoux, 1997, *Tussen emotie en politieke commotie. De Witte Mars: een jaar later*, Leuven: van Halewyck.

Stefaan Walgrave & Jan Manssens, 1998 (te verschijnen), *De Witte Mars als product van de media*. In: *Sociologische Gids*.